

Quickscan inkoopprofessionaliteit

Inkooporganisatie

1.	Wordt er binnen de organisatie tijd/aandacht besteed aan de inrichting van de inkooporganisatie?	ja = verder nee = 0
2.	Is er sprake van geen of weinig coördinatie en/of samenwerking tussen de inkopende functies binnen de organisatie? Inkoop vervult met name een administratieve functie.	ja = 1 nee = verder
3.	Inkoop(deskundigheid) is tijdig betrokken bij alle inkoop- en uitgavenstromen om (ook) een bijdrage te kunnen leveren aan leveranciersselectie- en contracteringsproces.	ja = verder nee = 1
4.	Wordt er tijd/aandacht besteed aan inkoopmarketing?	ja = verder nee = 1
5.	Is tactische inkoop geïmplementeerd als een separate groep activiteiten naast de operationele inkoop?	ja = verder nee = 1
6.	Vervult inkoop zowel een tactische als een strategische rol? Inkoop is vertegenwoordigd op strategisch niveau.	ja = verder nee = 2
7.	Is er sprake van coördinatie van de inkoopfunctie over organisatieonderdelen heen? Er zijn multidisciplinaire teams om inkoopprocessen te ondersteunen.	ja = verder nee = 3
8.	Ondersteunen de verschillende multidisciplinaire teams de leveranciersevaluatie, -selectie en integratie in processen voor product- en procesontwikkeling?	ja = 5 nee = 4

Business alignment

1.	In welke mate is de focus van het bestuur en in welke mate is de focus van inkoop gericht op:	
<i>Thema:</i>	<i>Focus bestuur</i>	<i>Focus inkoop</i>
- kostenreductie	0 = niet van toepassing	Schaalverdeling gelijk aan 'focus board'.
- flexibilisering	1 = bijna niet van toepassing	
- innovatie	2 = beetje van toepassing	
- servicegerichtheid	3 = redelijk van toepassing	
- risicoreductie	4 = meer dan redelijk van toepassing	
- kerncompetenties	toepassing	
- maatschappelijk verantwoord ondernemen	5 = volledig van toepassing	
- expansie		
- internationalisering		
2.	In welke mate is de ambitie van het bestuur en in welke mate is de ambitie van inkoop gericht op:	
<i>Thema:</i>	<i>Focus bestuur</i>	<i>Focus inkoop</i>
- kostenreductie	0 = niet van toepassing	Schaalverdeling gelijk aan 'focus board'.
- flexibilisering	1 = bijna niet van toepassing	
- innovatie	2 = beetje van toepassing	
- servicegerichtheid	3 = redelijk van toepassing	
- risicoreductie	4 = meer dan redelijk van toepassing	
- kerncompetenties	toepassing	
- maatschappelijk verantwoord ondernemen	5 = volledig van toepassing	
- expansie		
- internationalisering		

In- en uitbesteden

	Wordt er tijd/aandacht besteed aan het nemen van beslissingen aangaande in- en uitbesteden?	ja = verder nee = 0
2.	Wordt er een ad hoc benadering gehanteerd bij het besluitvormingsproces omtrent in- en uitbesteden?	ja = 1 nee = verder
3.	Is er een systematisch, multidisciplinair besluitvormingsproces over kern- en niet-kerncompetenties, gebaseerd op interne informatie, kostenbatenanalyses o.b.v. een beperkt aantal beoordelingscriteria en kortetermijndoelstellingen?	ja = verder nee = 1
4.	Is het daarnaast ook gebaseerd op externe informatie?	ja = verder nee = 2
5.	Is het daarnaast ook gebaseerd op de toekomstige behoeften?	ja = verder nee = 3
6.	Worden beslissingen genomen op basis van een eigen strategie en met kennis van de korte- en langetermijnstrategie van de huidige leveranciers?	ja = verder nee = 3
7.	Worden besluiten over in- en uitbesteden ook genomen op basis van kennis over de korte- en langetermijnstrategie van potentiële leveranciers?	ja = 5 nee = 4

Personeel

1.	Wordt er binnen de organisatie tijd/aandacht besteed aan aspecten als beloning, training, werving en selectie, integriteitprincipes en kennisbehoud m.b.t. inkoop?	ja = verder nee = 0
2.	Is er sprake van inkoopcompetentie ontwikkeling?	ja = verder nee = 0
3.	Zijn er actuele inkoopfunctieprofielen beschikbaar (incl. functiebeschrijvingen en competenties)?	ja = verder nee = 1
4.	Worden deze functieprofielen ook gebruikt bij werving en selectie?	ja = verder nee = 1
5.	Zijn medewerkers op de hoogte van integriteitprincipes waaraan zij zich moeten houden?	ja = verder nee = 2
6.	Worden de individuele inkoopvaardigheden (vereist versus aanwezig) beoordeeld?	ja = verder nee = 3
7.	Worden medewerkers getraind op basis van de beoordeling van de individuele inkoopvaardigheden?	ja = verder nee = 3
8.	Is er een HRM-beleid ontwikkeld voor inkoop (incl. doelstellingen, opvolgingsplanning, training, werving en selectie)?	ja = 5 nee = 4

Inkoopbeleid en – doelen

1.	Wordt er tijd/aandacht besteed aan het inkoopbeleid en/of –doelen?	ja = verder nee = 0
2.	Is er een inkoopbeleid?	ja = verder nee = 0
3.	Beschrijft het inkoopbeleid alleen welke activiteiten er moeten worden uitgevoerd? Er wordt dus bijvoorbeeld geen systematiek gegeven om leveranciers te onderscheiden.	ja = 0 nee = verder
4.	Beschrijft het inkoopbeleid een systematiek om leveranciers te onderscheiden?	ja = verder nee = 1
5.	Zijn de inkoopdoelstellingen in lijn met de organisatiedoelstellingen?	ja = verder nee = 2

6.	Is de realisatie van het inkoopbeleid onderdeel van een formeel begrotings- en evaluatieproces?	ja = verder nee = 3
7.	Is het inkoopbeleid gebaseerd op het algemene beleid?	ja = verder nee = 3
8.	Worden de doelstellingen actief vergeleken met de werkelijkheid en indien nodig bijgesteld door het management?	ja = verder nee = 3
9.	Is er een goede communicatie van het inkoopbeleid richting de interne belanghebbenden?	ja = 5 nee = verder
10.	Wordt het inkoopbeleid gecommuniceerd richting strategische leveranciers?	ja = 5 nee = 4

Systemen en procedures

1.	Wordt ertijd/aandacht bested aan inkoopinformatiesystemen en informatietechnologie?	ja = verder nee = 0
2.	Is er een inkoopinformatiesysteem aanwezig?	ja = verder nee = 1
3.	Er is een (stand alone) inkoopinformatiesysteem aanwezig die enkel gericht is op het operationele inkoopproces.	ja = 2 nee = verder
4.	Is het inkoopinformatiesysteem onderdeel van het integraal organisatie-informatiesysteem?	ja = verder nee = 2
5.	Worden inkoopprestatie-indicatoren automatisch gemeten en gepresenteerd door het informatiesysteem?	ja = verder nee = 3
6.	Ondersteunt het inkoopinformatiesysteem de betrokkenheid van leveranciers bij het orderrealisatieproces (bijv. extranet, EDI)?	ja = verder nee = 4
7.	Maakt het inkoopinformatiesysteem inkoopcontrole mogelijk?	ja = 5 nee = verder
8.	Is er sprake van het gebruik van data warehouses die bijvoorbeeld de strategische inkoop(functie) ondersteunen door volumebundeling mogelijk te maken, standaardisatie en centralisatie van het inkooppakketmanagement en het decentraal afroepen/bestellen?	ja = 5 nee = 4

Inkoopprocedures

1.	Wordt er tijd/ Wordt er tijd/aandacht besteed aan het ontwikkelen van inkoopprocedures? Aandacht besteed aan het ontwikkelen van	ja = verder nee = 0
2.	Zijn er procedures voor publieke verantwoording, het omgaan met wet- en regelgeving, en voor de operationele, tactische en strategische inkoopprocessen?	ja = verder nee = 1
3.	Worden bestuurders niet of ad hoc betrokken bij het opstellen?	ja = 1 nee = verder
4.	Zijn er procedures opgesteld voor externe samenwerking?	ja = verder nee = 1
5.	Zijn de procedures bekend bij de medewerkers?	ja = 1 nee = verder
6.	Vindt er (schriftelijke) communicatie plaats over de naleving van de diverse (inkoop)procedures, zowel binnen de inkoopafdeling als naar externe partijen?	ja = verder nee = 1
7.	Worden de procedures omtrent regelgeving consequent gevolgd?	ja = verder nee = 2
8.	Zijn er procedures aanwezig voor de wijze waarop achteraf verantwoording aan belanghebbenden plaats zal vinden?	ja = verder nee = 3

9.	Keurt het bestuur de procedures goed en neemt het samen met het inkoopmanagement besluiten over door te voeren procedurele verbeteringen?	ja = verder nee = 3
10.	Controleert men periodiek of medewerkers de integriteitprincipes naleven?	ja = 5 nee = 4

Kwaliteitsmanagement

1.	Wordt er tijd/aandacht besteed aan kwaliteitsmanagement ? (er kan hierbij in deze context gedacht worden aan leveranciersverbeteringsprogramma's)	ja = verder nee = 0
2.	Zijn er leveranciersverbeteringsprogramma's aanwezig?	ja = verder nee = 0
3.	Worden strategische leveranciers getoetst op aspecten als ISO, AQAP, audits etc.?	ja = verder nee = 0
4.	Is er een formeel systeem aanwezig voor eenvoudige meting van de leveranciersprestaties?	ja = verder nee = 1
5.	Is er sprake van reactie leveranciersverbetering?	ja = verder nee = 2
6.	Bestaat er een formele klachtenprocedure om zo efficiënt mogelijk interne klachten naar leveranciers te communiceren?	ja = verder nee = 3
7.	Is er een systeem dat de corrigerende maatregelen van de leverancier opvolgt?	ja = verder nee = 3
8.	Worden er leveranciersbezoeken georganiseerd ter evaluatie van de leverancier?	ja = verder nee = 4
9.	Zijn er bij een aantal strategische leveranciers audits uitgevoerd?	ja = 5 nee = 4

Leveranciersmanagement

1.	Wordt er tijd/aandacht besteed aan leveranciersmanagement?	ja = verder nee = 0
2.	Is leveranciersselectie gebaseerd op prijs en beschikbaarheid?	ja = 1 nee = verder
3.	Worden leveranciers met name onderverdeeld in strategisch en niet-strategisch?	ja = 1 nee = verder
4.	Bestaat er een formeel en gedocumenteerd leveranciersselectieproces dat is gebaseerd op de huidige eisen en capaciteiten van de organisatie?	ja = verder nee = 1
5.	Vindt er slechts ad hoc leveranciersmarktonderzoek plaats?	ja = 2 nee = verder
6.	Is er een eenvoudig leveranciersmetingssysteem aanwezig, waarmee in ieder geval kwaliteit en leverbetrouwbaarheid van strategische leveranciers wordt gemeten?	ja = verder nee = 2
7.	Is er een leverancierskwalificatiesysteem aanwezig?	ja = verder nee = 3
8.	Wordt het leveranciersbestand geanalyseerd op basis van inkoopomzet en inkooprisico?	ja = 5 nee = verder
9.	Is er documentatie aanwezig in de vorm van analyses aan de hand van inkoopmodellen?	ja = 5 nee = 4

Strategisch inkooppakket

1.	Wordt er tijd/aandacht besteed aan het ontwikkelen van een strategisch	ja = verder nee = 0
2.	Is er een proces voor de ontwikkeling van een strategie per inkooppakket?	ja = verder nee = 0
3.	Zijn er inkooppakketstrategieën binnen de inkoopafdeling?	ja = verder nee = 0
4.	Zijn er multidisciplinaire teams geïnstalleerd om een strategie per	ja = verder nee = 1
5.	Is de focus van de strategie gericht op de korte termijn?	ja = 1 nee = verder
6.	Is de strategie per inkooppakket gebaseerd op een gedegen begrip van de structuur en ontwikkeling van de leveranciersmarkt, inclusief de specifieke bedrijfssituatie, vaardigheden, prestaties en resultaten van	ja = verder nee = 2
7.	Is de strategie per inkooppakket ook gebaseerd op de eisen aan het	ja = verder nee = 3
8.	Is de focus van de strategie gericht op de lange termijn?	ja = verder nee = 3
9.	Is er een formeel, gestructureerd en gedocumenteerd proces voor de ontwikkeling van een strategie per inkooppakket, gebaseerd op zowel de interne als externe eisen inclusief een formeel	ja = verder nee = 4
10.	Gaat met proactief te werk richting de markt voor het bepalen van een strategie?	ja = 5 nee = 4

Integratie van leveranciers in het orderrealisatieproces

1.	Wordt er tijd/aandacht besteed aan de integratie van leveranciers in het orderrealisatieproces?	ja = verder nee = 0
2.	Is er sprake van interne optimalisatie van het behoeften planningsproces?	ja = 1 nee = verder
3.	Is er een geautomatiseerd coderingssysteem aanwezig om de interne informatie-uitwisseling te optimaliseren?	ja = verder nee = 1
4.	Zijn er taakstellingen geformuleerd voor bijvoorbeeld verkorting van de doorlooptijd als onderdeel van het inkoopplan?	ja = verder nee = 2
5.	Zijn strategische leveranciers betrokken in het behoefteplanningsproces?	ja = verder nee = 3
6.	Bestaat er een actief proces om onder meer het aantal logistieke processtappen, het aantal facturen en de voorraad te reduceren?	ja = 5 nee = 4

Contractmanagement

1.	Wordt er tijd/aandacht besteed aan contractbeheer en/of -management?	ja = verder nee = 0
2.	Omvat contractmanagement meer dan alleen het administratieve contractbeheer?	ja = verder nee = 1
3.	Is de 'contractmanager' betrokken bij het sourcingproces?	ja = verder nee = 1

4.	Worden prestaties van de leverancier vergeleken met de contractuele bepalingen, inclusief eventuele te innen korting (het zogenaamde performance-to-contract-management)?	ja = verder nee = 2
5.	Worden naast de prestaties van de leverancier ook de eigen contractuele verplichtingen accuraat bijgehouden?	ja = verder nee = 2
6.	Worden de contracten up-to-date gehouden, inclusief het op open en transparante wijze verwerken van de contractaanpassingen (change requests)?	ja = verder nee = 3
7.	Is er sprake van prestatieverbetering gedurende de contractperiode (continuous improvement)?	ja = 5 nee = 4

Interne relatiemanagement (klanten)

1.	Wordt er tijd/aandacht besteed aan de tevredenheid van de klant?	ja = verder nee = 0
2.	Zijn bij inkoop de verwachtingen van de klant bekend?	ja = verder nee = 1
3.	Wordt de klanttevredenheid gemeten omtrent de prestaties van inkoop?	ja = verder nee = 2
4.	Heeft het merendeel van de interne klanten een positieve indruk van inkoop?	ja = verder nee = 3
5.	Worden er verbeteringstrajecten ingezet als gevolg van ontevreden klanten/bezwaren? (dit is alleen van toepassing als het een gegronde bezwaar betreft)	ja = 5 nee = 4

Externe relatiemanagement (leveranciers)

1.	Wordt er tijd/aandacht besteed aan (de) relatie(management) aangaande de leveranciers?	ja = verder nee = 0
2.	Is er in het inkoopbeleid een formele definitie aanwezig met welke leveranciers er een strategische relatie wordt opgebouwd?	ja = verder nee = 0
3.	Is er een formeel proces aanwezig om de criteria en doelstellingen voor iedere relatie vast te stellen in overeenstemming met het inkoopplan en organisatiedoelstellingen?	ja = verder nee = 1
4.	Er is een gedocumenteerd en gestructureerd proces aanwezig om potentiële (strategische) leveranciers te identificeren, beoordelen en selecteren op basis van gedefinieerde criteria?	ja = verder nee = 1
5.	Zijn er voor de meeste strategische leveranciers overeenkomsten aanwezig, inclusief documentatie dat men werkt aan een leveranciersrelatieprogramma?	ja = verder nee = 2
6.	Is het (senior) management van beide partijen betrokken bij het opzetten en managen van de relatie?	ja = verder nee = 3
7.	Er is (weleens) sprake van gemeenschappelijke verbeteringsprogramma's?	ja = verder nee = 4
8.	Is de strategische leveranciersrelatie geïntegreerd in het Product Proces Innovatie (PPI) proces?	ja = 5 nee = 4

Informatiemanagement

1.	Wordt er tijd/aandacht besteed aan informatiemanagement? (bijvoorbeeld 'wie koopt wat bij wie voor hoeveel')	ja = verder nee = 0
2.	Is er sprake van proactieve informatieverstrekking van inkoop aan de belangrijkste interne klanten?	ja = verder nee = 1
3.	Is informatie via rapporten opvraagbaar uit het systeem?	ja = verder nee = 1

4.	Wordt informatie automatisch gegenereerd en periodiek bestudeerd?	ja = verder nee = 2
5.	Kan en wordt de informatie doorlopend bestudeerd?	ja = verder nee = 3
6.	Wordt de informatie vertaald naar stuurvariabelen en teruggekoppeld naar het management?	ja = 5 nee = 4

Prestatie-indicatoren voor inkoop

1.	Wordt er tijd/aandacht besteed aan prestatie-indicatoren voor inkoop en/of de interne prestatiemeting van de inkoopfunctie?	ja = verder nee = 0
2.	Is er schriftelijk bewijs dat de inkoopprestatie-indicatoren in overeenstemming zijn met het inkoopbeleid en organisatiedoelstellingen?	ja = verder nee = 1
3.	Worden de prestaties van de inkoopfunctie gemeten?	ja = verder nee = 1
4.	Zijn er formele criteria en een systeem aanwezig om te identificeren van welke leveranciers de prestaties moeten worden gemeten?	ja = verder nee = 2
5.	Worden de werkelijke prestaties ten opzichte van overeengekomen prestaties teruggekoppeld aan de directe belanghebbenden en regelmatig geëvalueerd?	ja = verder nee = 3
6.	Is er sprake van dat de meetwaarden worden gebruikt om samen met de leveranciers algemene verbeterplannen op te stellen?	ja = verder nee = 3
7.	Is er een uitgebreid geïntegreerd pakket van prestatie-indicatoren aanwezig om te meten hoe leveranciers presteren in het operationele en het verbeteringsproces?	ja = 5 nee = 4

Strategisch kostenmanagement

1.	Wordt er tijd/aandacht besteed aan strategisch kostenmanagement?	ja = verder nee = 0
2.	Zijn er kostenverbeteringsprogramma's?	ja = verder nee = 0
3.	Wordt het Total Cost of Ownership (TCO)-principe gehanteerd?	ja = verder nee = 1
4.	Wordt de TCO-procedure formeel gebruikt voor belangrijke producten en/of special inkopen/projecten (bijvoorbeeld kapitaalgoederen)?	ja = verder nee = 1
5.	Bestaan er stimuleringsprogramma's voor medewerkers?	ja = verder nee = 2
6.	Zijn er multidisciplinaire teams om kostenbesparingsideeën te genereren?	ja = verder nee = 2
7.	Bevatten leverancierscontracten clausules die hen stimuleren of forceren om ideeën en targets voor kostenreductie te genereren?	ja = verder nee = 3
8.	Hanteert men duidelijk aantoonbaar taakstellingen (budgetten) voor kosten?	ja = verder nee = 4
9.	Rekent men, uitgaande van een marktconforme prijs, terug naar een maximumprijs die betaald mag worden voor een bepaalde dienst of goed?	ja = 5 nee = 4